

عنوان مقاله:

ارزیابی تأثیرات مؤلفه‌های فضا بر سازماندهی رفتار محیطی شهروندان در فضاهای ورودی شهرها (نمونه موردی: دروازه قرآن شیراز)

محل انتشار:

فصلنامه منظر، دوره 12، شماره 52 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

محمد حسین جوانمردی - پژوهشگر دکترای معماری، گروه معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

خاطره سجادی - پژوهشگر دکترای معماری، گروه معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

غزاله شبانی - کارشناس ارشد معماری منظر، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

مرجان دعایی - کارشناس ارشد معماری، گروه معماری، واحد استهبان، دانشگاه آزاد اسلامی، استهبان، ایران.

خلاصه مقاله:

فضاهای ورودی شهرها علاوه بر معرفی یک شهر و ایجاد اولین تصویر ذهنی مخاطبان از آن، به دلیل داشتن پتانسیل‌های مختلفی که باعث بروز فعالیت‌های متنوعی می‌شود، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند؛ به همین جهت یافتن مهمترین مؤلفه‌های تأثیرگذار در الگوهای رفتاری کاربران و همچنین راه‌حلی مناسب جهت معیارهای تأثیرگذار در طراحی فضاهای ورودی شهرها، یکی از مهمترین مسائلی است که امروزه طراحان شهری به دنبال آن هستند. در واقع سؤال اصلی پژوهش، درباره نحوه و نوع ارتباط ابعاد مختلف ادراکی، کالبدی، اجتماعی و غیره در فضاهای ورودی شهر با شکل‌گیری الگوهای رفتاری است. در همین راستا دروازه قرآن شیراز به عنوان یکی از نمونه‌های شاخص که دارای مؤلفه‌های مختلف فضایی و ادراکی در ابعاد گوناگون و همچنین یک فضای شهری با سطح کنش‌گری بالا و فعالیت‌های متنوع است، انتخاب و مورد تحلیل جامع الگوهای رفتاری قرار گرفته است. روش تحقیق پیش رو از نوع ترکیبی کمی و کیفی است و براساس هدف از نوع ارزیابی خصوصیات فیزیکی، فرهنگی، هویتی و ادراکی است. مشاهده و تحلیل کیفی با استفاده از تکنیک‌های نقشه‌برداری رفتاری، پرسش‌نامه، مصاحبه و تحلیل عکس است. مهمترین مؤلفه‌های محیطی تأثیرگذار بر رفتار کاربران در فضاهای ورودی شهرها، براساس دیدگاه‌های نظریه‌پردازانی نظیر لنگ، بارکر و کانتر در سه دسته عوامل فیزیکی و کالبدی محیط، عوامل فرهنگی، هویتی، اجتماعی و عوامل روانی و ادراکی محیط تقسیم‌بندی شده است. نتایج نشان می‌دهد که مؤلفه‌های هویتی و کیفیت مطلوب بصری بیشترین نقش را در جذب کاربران به فضای ورودی شهرها داشته و کیفیت بصری مناظر و چشم‌اندازهای اطراف ارتباط مستقیمی با میزان حضورپذیری و آرامش فضایی دارد و میزان تأثیرگذاری این مؤلفه بیشتر از مؤلفه‌هایی نظیر حریم خصوصی و چیدمان فضایی است.

کلمات کلیدی:

فضای ورودی شهر، مؤلفه‌های فضا، الگوهای رفتاری، تحلیل، ادراک محیط

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1124492>

